

Avd för utbildning, övning och beredskap

Julia Fredriksson
010-240 50 47
julia.fredriksson@msb.se

Regeringskansliet
Försvarsdepartementet
103 33 STOCKHOLM

MSB:s medverkan i genomförandet av EU:s strategi för Östersjöregionen och dess handlingsplan

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) har fått i uppdrag att årligen rapportera om sin medverkan i genomförandet av EU:s strategi för Östersjöregionen och dess handlingsplan. I bifogade PM redovisar MSB föregående kalenderår.

I detta ärende har generaldirektör Helena Lindberg beslutat. Julia Fredriksson har varit föredragande. I den slutliga handläggningen har också tf avdelningschef Håkan Axelsson deltagit.

Helena Lindberg

Julia Fredriksson

Kopia: Tillväxtverket

MSB Myndigheten för samhällsskydd och beredskap

Postadress
651 81 Karlstad

Besöksadress:
Stockholm: Kungsgatan 53
Karlstad: Norra Klaragatan 18
Sandö: Sandövägen 7
Revinge: Revingeby

Telefon: 0771-240 240
Fax: 010-240 56 00

registrator@msb.se
www.msb.se

Org nr.
202100-5984

Julia Fredriksson
010-240 5047
julia.fredriksson@msb.se

Redovisning av MSB:s medverkan i genomförande av EU:s strategi för Östersjöregionen och dess handlingsplan

Rapporteringen sker enligt regeringsbeslut Fö2011/1519/SSK där MSB uppdras att årligen redovisa åtgärder vidtagna med anledning av EU:s Östersjöstrategi och dess handlingsplan. Rapporteringen sker enligt frågeformulär för nytillkomna myndigheter från Tillväxtverket där MSB uppmanas att redovisa följande:

1. Integrering av strategin i den egna verksamheten:
 - Beskriv vad i myndighetens verksamhet som ligger i linje med Östersjöstrategin och dess handlingsplan.
2. Samverkan med andra aktörer:
 - Redogör för existerande samarbeten eller nätverk med bäring på strategin.
3. Deltagande i projekt:
 - Redogör för de flaggskeppsprojekt eller andra projekt relevanta för strategin där myndigheten ingår. Projekt ska rapporteras enligt särskild mall
4. Roll som Prioritetsområdessamordnare (PAC), Horisontell samordnare (HAL) eller Flaggskeppsledare (FLP):
 - Beskriv myndighetens arbete som PAC, HAL eller FLP.

Integrering av strategin i MSB:s verksamhet

Handlingsplanen är indelad i 15 prioritetsområden. Prioritetsområde 14 behandlar åtgärder i syfte att förstärka krisberedskapen för större olyckor.

MSB:s uppdrag är att arbeta för ett stärkt samhällsskydd och en god beredskap där alla tar ansvar. Vi arbetar i hela hot- och riskskalan och har uppgifter före, under och efter olyckor och kriser. Prioritetsområde 14 är därför mycket relevant för MSB.

MSB vill i sammanhanget betona att ett aktivt regionalt samarbete med att förebygga och begränsa effekter av olyckor och katastrofer i Östersjöregionen är en förutsättning för att aktiviteter under Östersjöstrategins fyra tematiska

områden ska kunna utvecklas positivt. Aktivt regionalt samarbete bidrar i hög grad till att skapa säkrare regioner och att ge människor trygghet, något som också ligger helt i linje med Europa 2020 prioriteringar. EU:s Östersjöstrategi är en bra illustration av detta – ”to make the Baltic Sea region a safe and secure place”. Att skapa ett mindre sårbart samhälle och tryggare människor, bidrar till ökad stabilitet och en bra grund för demokratisk och fredlig utveckling.

MSB vill också poängtera att det finns etablerat ett bilateralt samarbete med de baltiska länderna och Ryssland som regleras i avtal mellan respektive regeringar. Detta skapar bra förutsättningar till samarbete i ett regionalt perspektiv.

I regeringsbeslutet påpekas behovet av att särskilt beakta områden och åtgärder inom de ansvarsområden där Sverige ska samordna eller leda insatserna. Även prioritetsområde 3, som arbetar med att minska användningen och inverkan av farliga ämnen, är relevanta för MSB. Prioritetsområde 7, där åtgärder i syfte att dra full nytta av regionens potential när det gäller forskning och innovation behandlas, är också relevant för MSB.

Samverkan med andra aktörer

Verksamhet inom ramen för Östersjörådet

MSB är involverad i arbetet med att utveckla och förstärka det regionala samarbetet kring räddningstjänstfrågor. Dessa frågor behandlas inom det delområde som kallas civil säkerhet, där räddningstjänsten har identifierats som ett av tre huvudspår inom delområdet. Det finns dessutom ett nätverk för Civil Protection, *Civil Protection Programme*, som består av ansvariga myndigheter för räddningstjänst och krishantering. Nätverkets verksamhet omfattar årliga generaldirektörmöten, förberedande expertmöten, som arrangeras av det aktuella ordförandelandet i Östersjöstaternas råd (CBSS) samt olika projekt inom räddningstjänstområdet.

MSB, som representerar Sverige i nätverket, tog initiativ (i linje med rekommendationer från EUSBSR årliga forum i Tallinn, oktober 2010) till ett high-level experts seminarium ”Building Safety and Security – Enhancing cooperation in the Baltic Sea Region” som genomfördes den 11 maj 2011 i Oslo, Norge, i anslutning till det årliga generaldirektörmötet. Syftet med seminariet var att diskutera EU Östersjöstrategin och dess handlingsplan och de möjligheter som finns för att söka EU-medel för olika konkreta projekt. Utöver generaldirektörerna från respektive myndigheter i Östersjöregionen deltog representant från DG Regio, koordinator för prioritetsområdet 14 samt representanter från Östersjösekretariatet och SIDA. Initiativet att årligen genomföra ”hög nivå” seminarier fick stöd från DG Regio och de andra länderna.

Nätverket initierade arbetet med ansökan av EU medel från DG ECHO för ett flaggskeppsprojekt kopplat till EU Östersjöstrategins prioriteringsområde 14.3. Projektet fokuseras på regionala riskanalyser. Ansökan godkändes av DG ECHO och flaggskeppsprojektet, som leds av Östersjösekretariatet, startades den 1 januari 2012. MSB är partner i projektet. Projektet beskrivs närmare under fråga 3.

Östersjöprogrammet BONUS 2010-16

MSB medverkar i Östersjöprogrammet, BONUS 2010-16, "The Joint Baltic Sea research and development programme". Detta är ett sk. Art. 185 samarbetsprojekt mellan regeringarna runt Östersjön och EU-kommissionen. Ryssland deltar genom särskilt samarbetsavtal. Budgeten uppgår under perioden till 100 MEURO varav hälften ska bekostas av länderna och den andra hälften av EU. Programmet karakteriseras av årliga utlysningar inom många olika områden varav flera har direkt bäring på MSB.

Inom ramen för Östersjöprogrammet BONUS 2010-16 samverkar MSB med Formas, Naturvårdsverket, Havsmyndigheten, MISTRA, Sida, Vetenskapsrådet och Vinnova samt myndigheter i länderna runt Östersjön inklusive Ryssland. Samarbetet samordnas via BONUS-sekretariatet i Helsingfors.

Expert Group on Nuclear Radiation Safety (EGNRS)

MSB har anslutit sig till expertgruppen för kärn- och strålskyddsfrågor som existerar under Östersjörådets paraply. I gruppen finns representanter för respektive nationella myndigheter i Östersjöregionen och ett antal observatörer. Expertgruppen sammanträder två gånger per år och dessutom i mindre undergrupper på ad hoc-basis för att diskutera specifika uppgifter. EGNRS är också ett expertforum för att initiera samarbete och projekt kopplat till beredskapsfrågor. MSB deltar i gruppens arbete tillsammans med Strålsäkerhetsmyndigheten.

HELCOM

Det internationella samarbetet inom ramen för Helsingforskonventionen (HELCOM) sker i olika kommittéer. MSB deltar bl.a. tillsammans med Kustbevakningen inom HELCOM response. Aktuella frågor som berör MSB är oljeskyddet i strandzonen och hanteringen av oljeskadat vilt. Inom HELCOM beslutades 2007 att strandskyddet och beredskapen för oljeskadat vilt ska utvecklas och samordnas mellan Östersjöländerna. I detta pågående samarbete ska svenska kommunernas oljeskyddsplaner samordnas med Kustbevakningens oljeskydd och arbetet med oljeskadat vilt ska ges utrymme i dessa.

Idéer till nya samarbetsområden kopplat till EU:s Östersjöstrategi

Framtida samarbete inom RITS-koncept

Nordred är ett nordiskt samarbete inom räddningstjänsten. Medlemsländer är Danmark, Finland, Island, Norge och Sverige. Nordiskt RITS (räddningsinsats till sjöss)-forum har inrättats i september 2010 under Nordred paraply i syfte att öka interoperabiliteten mellan respektive lands RITS-styrkor. Sjöfartsverket och Kustbevakningen är ansvariga myndigheter och MSB ansvarar för utbildning för RITS-styrkornas personal. Enligt MSB:s bedömning finns det i framtiden goda möjligheter för samarbete med Östersjöländerna kring RITS-konceptet.

Satsning på förebyggande

Flera Östersjöländer har undertecknat FN:s Hyogo Framework för Action. De har därmed åtagit sig att arbeta enligt Hyogo Framework for Action for Disaster Risk Reduction. Dock saknar ett antal av länderna i nuläget utpekade av "focal points" och nationell plattform för "Disaster Risk Reduction" i enlighet med Hyogo Framework. MSB:s bedömning är att det finns goda möjligheter att starta upp gemensamma projekt som bidrar till utveckling av arbetet med nationella plattformar inom regionen.

Deltagande i projekt

Projekt, som MSB deltar i, redovisas enligt särskild redovisningsmall (se bilagor).

Roll som Prioritetsområdessamordnare (PAC), Horisontell samordnare (HAL) eller Flaggskeppsledare (FLP)

MSB har inte dessa roller.